

Uitwerkingen: 20 – 1 – 2010 2 DL03

Opgave 1.

$$\frac{x+2}{x+3} + \frac{x+1}{2x+3} \leq 1 \rightarrow$$

$$\frac{(x+2)(2x+3) + (x+1)(x+3) - (x+3)(2x+3)}{(x+3)(2x+3)} \leq 0 \rightarrow \frac{x^2 + 2x}{(x+3)(2x+3)} \leq 0 \rightarrow \frac{x(x+2)}{(x+3)(2x+3)} \leq 0$$

Dan een tekenoverzicht maken $\rightarrow x \in (-3, -2] \cup \left[-\frac{3}{2}, 0\right]$.

Opgave 2.

$$f(x) = 2e^{3x} \rightarrow f'(x) = 6e^{3x}.$$

(a) Dus $f'(x) = 12 \rightarrow e^{3x} = 2 \rightarrow 3x = \ln 2 \rightarrow x = \frac{1}{3} \ln 2$.

(b) Een vergelijking van f^{-1} is $x =$

$$2e^{3y} - 1 \text{ ofwel } 3y = \ln\left(\frac{x+1}{2}\right) \text{ ofwel } f^{-1}(x) = \frac{1}{3} \ln\left(\frac{x+1}{2}\right).$$

Opgave 3.

Bekend is dat $p_3(x) = f(5) + f'(5)(x-5) + \frac{f''(5)}{2!}(x-5)^2 + \frac{f^{(3)}(5)}{3!}(x-5)^3$

(a) $f(5) = 10 \quad f'(5) = 0 \quad f''(5) = 6 \quad \text{en } f^{(3)}(5) = 30. \quad \text{En } p(5.1) = 10.035$

(b) Een schatting voor $E_3(5.1)$ is $0 < E_3(5.1) < \frac{2}{4!} \cdot 10^{-4} = \frac{1}{12} \cdot 10^{-4}$.

Opgave 4.

$$f(x) = x^2 \sqrt{x} = x^{2.5} \rightarrow f'(x) = 2.5x^{1.5} \rightarrow f''(x) = (2.5)(1.5)x^{0.5} \rightarrow f^{(3)}(x) = \frac{15}{4}x^{-0.5}$$

$x = 4$ substitueren $f(4) = 32, f'(4) = 20, f''(4) = 7.5$ en $f^{(3)}(4) = \frac{15}{16}$.

$$\text{Dus } p_3(x) = 32 + 20(x-4) + \frac{15}{4}(x-4)^2 + \frac{5}{32}(x-4)^3$$

Natuurlijk is $y = 32 + 20(x-4)$ de vergelijking van de raaklijn.

Opgave 5.

$$x^2y + xy^2 = 6 \quad \text{differentieren naar } x \quad (\text{Beschouw } y \text{ als een functie van } x)$$

$$2xy + x^2y' + y^2 + 2xyy' =$$

0 Substitueren we voor $(x, y) = (2, 1)$ dan vinden we $4 + 4y' + 1 + 4y' = 0$.

$$\rightarrow y'(2) = -\frac{5}{8}. \quad \text{De raaklijn heeft dan de vergelijking } y - 1 =$$

$$-\frac{5}{8}(x-2) \text{ ofwel } y = -\frac{5}{8}x + \frac{9}{4}$$

Opgave 6.

$$\tan(\theta) = -\frac{2}{3} \rightarrow \sin(\theta) =$$

$$-\frac{2}{3} \cos(\theta) \rightarrow \frac{4}{9} \cos^2(\theta) + \cos^2(\theta) = 1 \rightarrow \cos(\theta) = \frac{3}{\sqrt{13}} \quad \left(\text{N.B. } \theta \in \left(-\frac{1}{2}\pi, 0 \right) \right).$$

$$\text{Dan is } \cos(2\theta) = 2 \cos^2(\theta) - 1 = \frac{5}{13}$$

opgave 7.

Gebruik de middelwaardestelling: $\frac{f(b) - f(a)}{b - a} = f'(c)$ met c tussen a en b . Dus $3 \leq a < c \leq b < 5$.

Nemen we $f(x) = \ln x$ dan is $f'(x) = \frac{1}{x}$

We zien nu met $a < c < b$ dat: $\frac{\ln b - \ln a}{b - a} =$

$$\frac{1}{c} \rightarrow \frac{1}{5} < \frac{\ln b - \ln a}{b - a} < \frac{1}{3} \rightarrow \frac{b - a}{5} < \ln\left(\frac{b}{a}\right) < \frac{b - a}{3}.$$

Opgave 8.

$f(x) = \arcsin(x) \rightarrow f'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ Raaklijn heeft de R.C. =

$$2 \rightarrow \frac{1}{1-x^2} = 4 \rightarrow 4 - 4x^2 = 1 \rightarrow x = \frac{1}{2}\sqrt{3} \quad \vee \quad x = -\frac{1}{2}\sqrt{3}$$

Verder is $\arcsin\left(\frac{1}{2}\sqrt{3}\right) = \frac{\pi}{3}$ en $\arcsin\left(-\frac{1}{2}\sqrt{3}\right) = -\frac{\pi}{3}$

Raaklijnen hebben dan de vergelijkingen: $y - \frac{\pi}{3} = 2\left(x - \frac{1}{2}\sqrt{3}\right)$ en $y + \frac{\pi}{3} = 2\left(x + \frac{1}{2}\sqrt{3}\right)$

Opgave 9.

$$(a) \lim_{x \uparrow 5} \frac{|x-5|}{2x-10} = \lim_{x \uparrow 5} \frac{-(x-5)}{2(x-5)} = -\frac{1}{2}.$$

$$(b) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + 5x^2 - 6}{x-1} = (\text{staartdeling}) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + 6x + 6)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x^2 + 6x + 6) = 13.$$

Opgave 10.

$$(a) \int_0^{\frac{1}{4}\pi} \cos(2t) dt = \left[\frac{1}{2} \sin(2t) \right]_0^{\frac{1}{4}\pi} = \frac{1}{2}.$$

$$(b) \text{ gemiddelde waarde is } \bar{f} = \frac{1}{2} : \frac{\pi}{4} = \frac{2}{\pi}.$$

Opgave 11.

$$\int x e^{4x} dx = \frac{1}{4} x e^{4x} - \int \frac{1}{4} e^{4x} dx = \frac{1}{4} x e^{4x} - \frac{1}{16} e^{4x} + C.$$

Opgave 12.

$$F'(x) = \int_0^{2x} (t-1)^3 e^{t^2} dt \rightarrow F'(x) = 2(2x-1)^3 e^{4x^2}.$$

$$F'(x) = 0 \rightarrow x = \frac{1}{2}.$$

Opgave 13.

$$\int \frac{x}{\cos^2(x)} dx = x \tan(x) - \int \tan(x) dx = x \tan(x) + \ln |\cos(x)| + C.$$

Opgave 14.

$$\int_1^3 \frac{1}{2\sqrt{x}(x+1)} dx =$$

$$\left(u = \sqrt{x} \rightarrow \frac{du}{dx} = \frac{1}{2\sqrt{x}} \right) = \int_1^{\sqrt{3}} \frac{1}{u^2+1} du = \arctan(u) \Big|_1^{\sqrt{3}} = \frac{1}{3}\pi - \frac{1}{4}\pi = \frac{1}{12}\pi.$$